

Mál nr. 186/2005

M

og

Vátryggingafélagið X v/ ábyrgðartryggingar vinnuveitanda.

Ágreiningur um bótaskyldu er starfsmaður slasaðist í skóflu vinnuvélar.

Gögn.

1. Málskot móttakið 20.10.2005 áamt fylgiskjölum nr. 1-9.
2. Niðurstaða Tjónanefndar vátryggingarfélaganna.
3. Bréf X, dags. 2.11.2005, ásamt fylgigögnum nr. 1-4.

Málsatvik.

Þann 8.8.2002 vann M ásamt vinnufélaga sínum, B, við að koma brunnlokum fyrir á holræsi í Vallahverfi í Hafnarfirði. Brunnar höfðu verið byggðir upp ofan á holræsalögn. Skurður sem holræsalögnin lá í var opinn og hafði því ekki verið fyllt að brunnunum, er þeir M og B unnu að því að koma lokunum fyrir ofan á brunnunum. Komu þeir tveimur brunnlokum fyrir í skóflu á beltagröfu og ætluðu að flytja þau í skóflunni hvort að sínum brunni. M stjórnaði gröfunni. Er hann hugðist aka af stað hafði M sest í skófluna við hlið lokanna. Við hreyfingu gröfunnar runnu lokin til og við það klemmdist M á þremur fingrum hægri handar.

Í tilkynningu til Vinnueftirlits ríkisins um slysið, dags. 14.8.2003, segir að M og B hafi sett lokin í skófluna ofan á hvort annað. Síðan hafi M sest í skófluna við hliðina á lokunum, en þegar vélin var hreyfð runnu lokin til. M hafði haldið um efra lokið “og varð á milli þegar það datt niður fyrir aftan hitt lokið.” Tilkynningin er m.a. undirrituð af B.

Í tilkynningu V, vinnuveitanda M, til tryggingafélags síns, X, dags. 14.8.2003, er tildrögum slyssins lýst á sama veg og í tilkynningu til Vinnueftirlitsins.

Í lögregluskýrslu, sem tekin var af M þann 19.11.2004, kvaðst hann hafa sett brunnlokin upp í skófluna. Að svo búnu hafi hann farið sjálfur upp í skófluna að beiðni B, sem hafi ætlað að láta hann koma lokunum fyrir á brunnunum úr skóflunni. Er B lyfti skóflunni og snéri gröfunni hafi annað lokið runnið til og hann klemmst. M kvaðst hafa unnið í nokkur sumur hjá V við malbikunarstörf, en verið í umræddu starfi í um einn mánuð. Hann kvaðst ekki vita hvort þetta hafi verið venjubundin vinnubrögð, allavega hafi hann ekki áður séð að lokunum hafi verið komið fyrir með þeim hætti sem þarna var gert.

Í lögregluskýrslu, sem tekin var af B þann 15.12.2004, kvaðst hann hafa unnið við umrætt verk ásamt M. M hafi séð um að stýra lögnunum saman meðan hann hafi stjórnað vinnuvélinni, en hún hafi verið notuð eins og um krana hafi verið að ræða í þessu tilfelli. Skurðurinn hafi verið um 3 m breiður og um 3 m djúpur. M hafi sett tvö lok í skófluna, en um leið og hann hreyfði skófluna til hliðar hafi M sest í hana ásamt því að brunnlokin hafi farið af stað og klemmt finger M. Hann hafi séð er brunnlokin fóru af stað en ekki er þau lentu á M. Hann hafi svo séð í andliti hans að eitthvað hafði komið fyrir. Kvað B það ekki vera venjubundin vinnubrögð að hafa mann í skóflu og koma brunnlokunum fyrir með þeim hætti. Yfirleitt sé skóflan sett niður í skurðin og menn þannig hífðir upp ef þarf, en það sé ekki oft. Þar sem ekki hafi verið búið að fylla upp í skurðinn hafi hugmynd hans verið sú að koma skóflunni fyrir áður en M færi upp í hana. Kvað B að M hafi kunnað til verka þótt þetta hafi verið hans fyrsta sumar í vinnu hjá honum. Áður en M slasaðist hafi þeir verið búnir að ganga frá fjórum til fimm lokum þennan sama dag.

Á óundirrituðu minnisblaði er greint frá símtali við verkstjóra M þann 16.9.2003. Kemur þar fram að M hafi fengið fyrirmæli um að setja brunnlokin í skófluna og koma þeim á brunnana.

Hins vegar hafi hann ekki verið beðinn um að fara sjálfur með skóflunni í umrætt sinn og telur verkstjórinn að ekki hafi verið þörf á slíku og ekki ætlast til að svo hafi verið gert. Það hafi hins vegar aldrei verið bannað, en starfsmenn verði að beita heilbrigðri skynsemi við störf sín.

M hefur krafist bóta fyrir líkamstjón sitt úr ábyrgðartryggingu V hjá X, þar sem hann kveður tjónið verða rakið til saknæmrar háttsemi vinnufélaga síns og óforsvaranlegra vinnuaðferða sem beitt var við framkvæmd verksins. Þá hafi V sönnunarbyrðina um það sem ekki telst upplýst í málinu, þar sem samtímagögn skortir um rannsókn slyssins sökum þess að V vanrækti lögbundna tilkynningarskyldu sína. X hefur hafnað bótaskyldu með þeim rökum að M hafi ekki fengið tilmæli um að setjast upp í gröfuna, enda slíkt ekki verið venjuleg vinnubrögð. M hafi ekki lotið verkstjórn B, stjórnanda gröfunnar. Þá telur V það ekki hafa áhrif að lögreglu eða Vinnueftirliti var ekki tilkynnt strax um slysið.

Álit.

Fyrir liggur samkvæmt tilkynningu til Vinnueftirlitsins og í tilkynningu V til X um slysið að M hafi verið kominn upp í skófluna áður en hún var hreyfð úr stað. Stjórnandi gröfunnar átti því að gera sér ljósa grein fyrir því að M var í skóflunni, þegar hann lyfti skóflunni og snéri henni. Hann átti ennfremur að gera sér grein fyrir hættu þeirri sem fólst í því að hreyfa skófluna undir þessum kringumstæðum. Verður að virða það honum til sakar að hafa hreyft skófluna eins og hér stóð á. Þá var það látið átölulaust af hálfu vinnuveitanda þótt starfsmenn væru í skóflunni meðan grafan var á ferð eða hreyfingu þrátt fyrir þá hættu sem í því kann að felast. Ber V sem vinnuveitandi M ábyrgð á líkamstjóni hans. Ekki þykir nægilega sannað af gögnum málsins að til þess hafi verið ætlast af yfirmönnum M að hann tæki sér far í skóflunni eins og hann hugðist gera. Á því þykir mega byggja að það hafi verið hans ákvörðun að setjast í skófluna. Hann átti að gera sér fulla grein fyrir hættunni sem í því fólst. Hann sýndi því nokkuð gáleysi og verður því að bera sjálfur tjón sitt að hluta vegna eigin sakar. Eftir atvikum þykir rétt að skipta sök til helminga þannig að hann fái tjón sitt bætt að hálfu úr ábyrgðartryggingu V hjá X.

Niðurstaða.

Tjón M bættist að hálfu.

Reykjavík, 22. nóvember 2005.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.